

AAN De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn
en Sport

Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

DATUM 7 augustus 2014

ONS KENMERK z2014-00487

CONTACTPERSOON

UW BRIEF VAN 11 juli 2014

UW KENMERK

ONDERWERP Advies ontwerpbesluit Jeugdwet

Geachte heer ,

Bij brief d.d.11 juli 2014 heeft u, mede namens de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, het College bescherming persoonsgegevens (CBP) verzocht op grond van artikel 51, tweede lid, Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) advies uit te brengen over de toevoeging aan het ontwerpbesluit Jeugdwet van een artikel 9.15 dat strekt tot wijziging van het Besluit justitiële en strafvorderlijke gegevens (Bjsg). Over het ontwerpbesluit Jeugdwet is door het CBP op 15 mei 2014 reeds een advies uitgebracht (z2014-00271). Met bijgaand advies voldoet het CBP aan uw verzoek tot advisering over het aan het ontwerpbesluit Jeugdwet toegevoegde onderdeel.

Inhoud aanvulling ontwerpbesluit Jeugdwet

In artikel 9.15 ontwerpbesluit Jeugdwet wordt voorzien in toevoeging van artikel 11aa aan het Besluit justitiële en strafvorderlijke gegevens (Bjsg). Daarmee wordt voorzien in de mogelijkheid tot verstrekking door Onze Minister van justitiële gegevens aan een door het college van burgemeester en wethouders aangewezen ambtenaar. Dit om de vervulling door het college van burgemeesters en wethouders de in artikel 2.4, tweede lid, Jeugdwet neergelegde verantwoordelijkheid (voor de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen, jeugdreclassering en jeugdhulp die voortvloeit uit een strafrechtelijke beslissing) mogelijk te maken. Het gaat daarbij om de verstrekking van gegevens zoals aangeduid in artikel 6, eerste lid, Bjsg en artikel 7, eerste lid, onder j, Bjsg over personen waarvan in het kader van een strafrechtelijke beslissing is bepaald dat zij in aanmerking komen voor vormen van jeugdhulp of jeugdreclassering (als bedoeld in artikel 1.1 Jeugdwet). In artikel 11aa wordt niet voorzien in de verstrekking van justitiële gegevens in verband met de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen (zoals- ook- neergelegd in artikel 2.4, tweede lid, Jeugdwet). In het tweede lid van dat artikel 11aa wordt aan het college van burgemeester en wethouders een verplichting opgelegd tot het treffen van maatregelen zodat uiterlijk twaalf maanden na beëindiging van de strafrechtelijke beslissing de verstrekte gegevens worden vernietigd.

Tevens wordt voorzien in wijziging van artikel 17, eerste lid, Bjsj, door invoeging van een onderdeel c waardoor medewerkers van de gecertificeerde instelling justitiële gegevens 'desgevraagd' en 'rechtstreeks' kunnen ontvangen. Daarbij is geen nadere aanduiding gegeven van de aard en omvang van die te verstrekken justitiële gegevens.

Beoordeling

Doelbinding en noodzakelijkheid

Het CBP constateert dat in het voorgestelde artikel 9.15 ontwerpbesluit Jeugdwet strekkende tot toevoeging van een artikel 11aa aan het Besluit justitiële en strafvorderlijke gegevens voor het doel waartoe de verstrekking plaatsvindt wordt (terug-)verwezen naar het bepaalde in artikel 2.4, tweede lid, Jeugdwet. In dit artikel (2.4, tweede lid, Jeugdwet) wordt in algemene zin een verantwoordelijkheid gestipuleerd voor het college voor de uitvoering van de kindbeschermingsmaatregelen, van de jeugdreclassering en van de jeugdhulp die voortvloeit uit een strafrechtelijke beslissing, die in ieder geval inhoudt dat het college 'voorziet in een toereikend aanbod van gecertificeerde instellingen' en 'jeugdhulp inzet die de gecertificeerde instelling nodig acht'.

Het CBP constateert dat door deze (terug-)verwijzing naar deze algemeen geformuleerde taak van het college van burgemeester en wethouders niet voldoende duidelijk blijkt voor welke specifiek doel c.q. specifieke doelen de voorziene verstrekking aan en verwerking door de gemeente van die justitiële gegevens plaatsvindt.

In de nota van toelichting wordt ter zake opgemerkt dat door deze verstrekking de gemeente 'weet dat jeugdreclassering of jeugdhulp is opgelegd aan een bepaalde jongere in haar gemeente en daardoor mede op de hoogte is van de betalingsverplichting voor de jeugdreclassering of jeugdhulp'.

Het CBP merkt op dat zonder nadere toelichting niet duidelijk is welk doel wordt gediend met het 'door de gemeente weten dat', terwijl in de ook genoemde 'betalingsverplichting' van de gemeente wel een noodzaak en rechtvaardiging zou kunnen worden gevonden voor verstrekking en verwerking van justitiële gegevens door de gemeente.

Het CBP adviseert het doel c.q. de doelen waarvoor justitiële gegevens - over personen waarvan in het kader van een strafrechtelijke beslissing is bepaald dat zij in aanmerking komen voor vormen van jeugdhulp of jeugdreclassering - worden verstrekt aan de gemeente nader te specificeren.

Daarbij zou per gespecificeerd doel ook een onderbouwing moeten plaatsvinden van de noodzaak om in dat kader justitiële gegevens te (kunnen) verwerken.

Kwalificaties en taak van de ontvanger van de gegevens (aangewezen ambtenaar)

In de nota van toelichting wordt nadrukkelijk opgemerkt 'dat ...de beperkte set justitiële gegevens niet bij het college zelf terecht komt, maar enkel bij een ambtenaar die speciaal hiervoor is aangewezen door het college'. In de bepaling en de toelichting wordt echter niet gespecificeerd wat de taak en/of kwalificaties van de desbetreffende – door het college aan te wijzen – ambtenaar is. Zonder die specificatie is ook niet te beoordelen in hoeverre hiermee een – extra – privacywaarborg wordt geboden, zoals in de toelichting lijkt te worden gesuggereerd.

Het CBP adviseert om te specificeren in verband met welke taak c.q. taken de aan te wijzen ambtenaar bedoelde justitiële gegevens mag verkrijgen en verwerken.

Aard en omvang van de te verstrekken gegevens

In het voorgestelde artikel 11aa Bjsjg wordt voor wat betreft de aard en omvang van de te verstrekken justitiële gegevens (over personen van die in het kader van een strafrechtelijke beslissing is bepaald dat zij in aanmerking komen voor vormen van jeugdhulp of jeugdreclassering als bedoeld in artikel 1.1 Jeugdwet) aangegeven dat het gaat om gegevens als bedoeld in:

- Artikel 6, eerste lid, Bjsjg: geslachtsnaam en voorvoegsels; voornaam of voornamen; adres; geboortegemeente of geboorteplaats alsmede land van geboorte; geboortedatum of indien onbekend, het geboortjaar; persoonsidentificerende nummers en nationaliteit.
- Artikel 7, eerste lid, onder j, Bjsjg: het gerecht dat de uitspraak heeft gedaan; de datum van de uitspraak; de inhoud van de uitspraak, waaronder de kwalificatie van het feit en de daarbij betrokken strafbepalingen; alle voorwaarden die bij een beslissing zijn opgelegd; de datum waarop de uitspraak onherroepelijk is geworden; de datum van het vermoedelijke einde van een proeftijd; de aanduiding of de uitspraak kan worden aangemerkt als een gegeven als bedoeld in de artikelen 10, 11 of 12 van de wet alsmede de datum waarop dat gegeven niet langer als zodanig kan worden aangemerkt.

In de nota van toelichting wordt ter zake opgemerkt dat het bij deze verstrekking gaat om een minimale set van justitiële gegevens, namelijk de gegevens die zijn vervat in het bericht dat een bepaalde jongere (artikel 6, eerste lid, Bjsjg) jeugdreclassering of jeugdhulp heeft opgelegd gekregen en de duur daarvan (artikel 7, eerste lid onder j, Bjsjg).

Het CBP constateert dat bij het ontbreken van een nadere specificatie van de doeleinden waarvoor de justitiële gegevens aan de gemeente worden verstrekt, de afweging of de te verwerken gegevens 'toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn' (zoals vereist krachtens op grond van artikel 11, eerste lid, Wbp) bemoeilijkt wordt. In ieder geval ten aanzien van het merendeel van de in artikel 7, eerste lid onder j, Bjsjg opgenomen gegevens constateert het CBP dat bovenmatigheid dreigt, nu het daarbij gaat om meer gegevens lijkt te gaan dan noodzakelijk is om de duur van de opgelegde jeugdreclassering of jeugdhulp te bepalen.

Het CBP adviseert om op basis van de nadere specificatie van de doeleinden waarvoor justitiële gegevens worden verstrekt aan gemeenten ook een nadere onderbouwing te geven voor de aard en omvang van de daartoe te verstrekken gegevens en daarbij met name ook kritisch te kijken naar de in artikel 7, eerste lid, onder j, Bjsjg genoemde gegevens.

Limitering bewaartermijn verstrekte gegevens

In de nota van toelichting wordt aangegeven dat 'een belangrijk voorschrift dat voor deze verstrekking in dit besluit is opgenomen, de maximale bewaartermijn van de gegevens is. Uiterlijk twaalf maanden nadat de duur van de titel, de opdracht tot jeugdreclassering of jeugdhulp waarover de gegevens zijn verstrekt, is verlopen dienen de gegevens te zijn vernietigd. Het CBP constateert dat in de nota van toelichting geen nadere onderbouwing voor de gekozen maximale bewaartermijn wordt gegeven, terwijl dat gelet op het bepaalde in artikel 10 Wbp (niet langer bewaard dan noodzakelijk) aangewezen is.

DATUM 7 augustus 2014
ONS KENMERK z2014-00487

Het CBP adviseert de in het besluit vast te leggen maximale bewaartermijn te onderbouwen en daarbij te verwijzen naar het gedurende die termijn kunnen verwezenlijken van de specifieke doeleinden waarvoor de gegevens (mogen) worden verwerkt.

Verstreking van justitiële gegevens aan medewerkers van gecertificeerde instellingen

Het CBP constateert dat in de als artikel 17, eerste lid, onder c, Bjsg toe te voegen bepaling niet wordt voorzien in een specificatie van de doeleinden waarvoor medewerkers van gecertificeerde instellingen over justitiële gegevens mogen beschikken en dat ook geen indicatie wordt gegeven van de aard en omvang van die justitiële gegevens.

Het CBP adviseert ook bij dit artikel te voorzien in de benodigde specificaties en onderbouwing van noodzaak en proportionaliteit van die gegevensverwerking.

Dictum

Het CBP heeft bezwaren tegen de inhoud van de onderhavige toevoeging aan het ontwerpbesluit Jeugdwet en adviseert u dit niet aldus in te voeren.

Hoogachtend,
Het College bescherming persoonsgegevens,
Voor het College,
De voorzitter

Mr. J. Kohnstamm